

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

На специалност «История и география»

Образователно-квалификационна степен: **бакалавър**

Област на висше образование: **1. Педагогически науки**

Професионално направление: **1.3. Педагогика на обучението по...**

Професионална квалификация: **учител по История и География**

Срок на обучение: **8 семестъра (4 години)**

Форма на обучение: **редовна**

Анотация

Обучението по специалността „История и география“ е базирано върху равнопоставеността на двете направления с цел подготовката на висококвалифицирани, модерни и креативни специалисти с фундаментална подготовка в областта на историческите и географските науки. Подобно интердисциплинарно съчетание предоставя по-богати възможности за реализация и развитие в различни обществени сфери. Завършилите специалността могат да осъществяват научна, методическа, организационна и управленска дейност в системата на образованието и културата, да работят в различни сфери на обществено-икономическия живот, които изискват висше хуманитарно образование.

Учебният план създава рамка за решаване на следните приоритетни задачи:

- Придобиване на широкопрофилна, специализирана и интердисциплинарна подготовка на студентите от специалността и на компетентности за изпълнение на професионалната дейност съобразно стандартите в националната квалификационна рамка и изискванията към бъдещите учители в прогимназиалния етап на основното образование.

- Развитие на личностни компетентности, даващи възможности за адаптация към динамиката в професионално-образователната сфера и за конструктивни, творчески действия и взаимодействия в реални педагогически условия; формиране на ключови компетентности, гарантиращи качеството на образователния продукт, личностната и професионалната реализация.

Курсът на обучение дава познания по основните дисциплини в областта на историческото и географското знание – българска, балканска и световна история, архивистика, археология и музеология; геоморфология и картография, климатология и хидрология, социално-икономическа и регионална география, география на България, Европа и континентите. Учебният план е насочен в три направления – история, география и методически блок, като се поддържа необходимият баланс между основната широкопрофилна подготовка и специфичните знания. В хода на следването са предвидени учебни екскурзии и летни експедиции за теренна работа. Намерено е оптимално съотношение между теоретичната и практическата подготовка, което дава възможност да се реализира качествено обучение на студентите и осигурява условия за последващото им развитие като конкурентноспособни специалисти на европейско ниво.

Завършилите специалност „История и география“ се нареждат на 6-то образователно и квалификационно ниво според Европейската квалификационна рамка (ЕКР), подниво 6Б

според Националната квалификационна рамка (НКР). Според националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД) се включват в клас 2 – Аналитични специалисти, подклас 23 – Преподаватели и регламентираните съответни групи и единични групи.

Основни резултати от обучението

Придобити знания:

- в предметна област „История“: притежават задълбочени знания за цялостното цивилизационно и историческо развитие на България, Балканите, Европа и света от Древността до наши дни, както и за неговите особености както през отделните исторически периоди, така и в отделните региони и държави; познават основни научни концепции и теории, обясняващи единството и многообразието на историческия процес, както и спецификата на интерпретациите на миналото от страна на различни школи и направления на историческата наука; владеят свободно основния категориален апарат на историческата наука; предлагат собствени идеи и подходи при обсъждане на различни въпроси, свързани с общите исторически процеси и конкретноисторически факти.

- в предметна област „География“: дефинират, разпознават, сравняват и групират географски обекти и процеси и явления на различните нива; описват, разпознават и прилагат методи на изследване в географията в съответствие със спецификата на изследвания обект; задълбочени знания по природна и икономическа география.

- в предметната област „Методика на обучението по...“: разпознават предпочитания в стила на учене както на дадена аудитория, така и в индивидуален план; идентифицират образователни и възпитателни потребности на учениците; познават нормативната документация за средното образование при планиране, организация и провеждане на процес на обучение по история и география; познават и прилагат методи за планиране на образователния процес и разработване на различни образователни материали и свързват цели с процеса на обучение и очакваните резултати; разпознават, оценяват и избират разнообразни форми и средства за контрол и оценяване на постиженията на учениците и резултатите от учебния процес в съответствие с целите на обучението по история и география.

Формирани умения:

- в предметна област „История“: установяват, аргументират и оценяват причинно-следствени връзки между исторически явления и процеси; разбират, критично анализират и интерпретират историческите факти и събития чрез осмислянето им в цивилизационни, културни, типологически и структурни контексти; познават, владеят и прилагат възможностите на анализа на историческите извори на основата на съвременни методи и подходи – сравнително-исторически, системно-структурен, мултиперспективен, мултикултурен и др.; представят информация, идеи и проблеми както пред специализирана, така и на неспециализирана аудитория; притежават способност за самостоятелно усвояване на нови изследователски методи и прилагат получените базови знания в научно-изследователска, експертно-аналитична, културно-просветна и организационно-управленска дейност.

- в предметна област „География“: установяват, аргументират и оценяват връзки и взаимоотношения в системата “човек-природа-общество“; анализират и оценяват хипотези и теории за произход и еволюция на живота; прилагат таксономични системи при групиране и аргументиране на таксономична принадлежност на географски обекти; умения за разчитане на географски карти и картографиране; умения за многокомпонентен анализ на природни и социално-икономически фактори и процеси.

- в предметната област „Методика на обучението по...“: прилагат разнообразни образователни стратегии, методи и техники за преподаване, обучение, учене и мотивиране на учениците в хода на процеса на обучение по история и география; оценяват по критерии качествата и адекватността на образователни и учебни материали, разработени за целите на обучението по история и география; самостоятелно придобиват с помощта на информационните технологии и използват в практическата дейност нови знания и умения при реализиране на

задачи, свързани с иновационна образователна политика; притежават способност да осъществяват професионално и личностно самообразование и да проектират последващо кариерно развитие.

Придобити компетентности:

► **компетентности за преподаване** - студентите ще могат да планират и реализират своята професионална дейност, базирайки се на професионално-педагогическата подготовка в областта на дидактиката, методиката на обучението по преподаваните в прогимназиалния и гимназиалния етап на основното образование учебни предмети, прилагането на ИКТ в обучението и да включват необходимите знания, умения и отношения за организиране на процеса на обучение, осъществяване на преподаването и подпомагане на ученето и постигането на успешни резултати в овладяването на учебното съдържание.

► **компетентности за взаимоотношения с учениците** - студентите ще могат ефективно да общуват с учениците както в процеса на преподаване на учебното съдържание, така и в ситуации, свързани с личностното им развитие и междуличностните взаимоотношения в ученическата общност, в контекста на индивидуалния и диференцирания подход.

► **компетентности за взаимоотношения с другите педагогически специалисти** - студентите ще могат да си взаимодействат с учители и други педагогически специалисти за постигане както целите на обучението, така и цели, свързани с личностното развитие на учениците.

► **компетентности за лидерство** - студентите ще могат да поемат ролята на лидер в класната стая, който активно си сътрудничи с учениците и има високи очаквания по отношение на техните учебни постижения. Те ще могат да мотивират учениците да участват активно в образователни дейности, насочени към личностно развитие, да стимулират иновативност и креативност в рамките на педагогическото взаимодействие в класната стая и извън нея, ефективно да подготвят учениците за многобройните житейски предизвикателства.

► **компетентности за работа с родителите и семейната общност** - студентите ще могат ефективно да си взаимодействат с родителите и други представители на семейната общност, като използва различни форми, методи и средства за приобщаването им като партньори на училището и учителя.

► **компетентности за възпитателна работа** - студентите ще могат да подпомагат процеса на личностно развитие на учениците в прогимназиалния и гимназиалния етап на основното образование като индивидуалности и членове на обществото, основавайки се на професионално-педагогическата си подготовка в областта на теорията и методиката на възпитанието.

► **компетентности за работа в мултикултурна и приобщаваща училищна среда** - студентите ще могат ефективно да осъществяват своята професионална дейност в класната стая, като ежедневно реализират компетентностите си в областта на приобщаващото, интеркултурното и гражданското образование.

Основните резултати от обучението гарантират: специализирана академична подготовка; методическа подготовка с професионална насоченост; професионална подготовка със социална насоченост; лична професионална подготовка.

Професионален профил на завършилите

Завършилите специалността бакалаври могат да се реализират успешно в:

- областта на образованието - като преподаватели по история и география, експерти, специалисти в регионалните управления на образованието, консултанти по научно-методически и организационно-управленчески дейности в системата на образованието;
- местни, национални и международни правителствени и неправителствени организации и институции като експерти по география, история и културно-историческото наследство на страната ни;
- институциите на паметта (музеи, архиви и библиотеки) – като специалисти, организатори, уредници и др.;
- печатните и в електронните медии – консултанти по етнически и религиозни въпроси и др.;
- областта на туризма – като организатори, сътрудници, екскурзоводи и др.

Възможности за продължаване на обучението

След придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър” образованието може да продължи: в магистърски програми в професионалното направление; в магистърски програми към други професионални направления с прием на неспециалисти, съобразно Закона за висше образование.